

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Meerjarenbeleidsplan

2024-2028

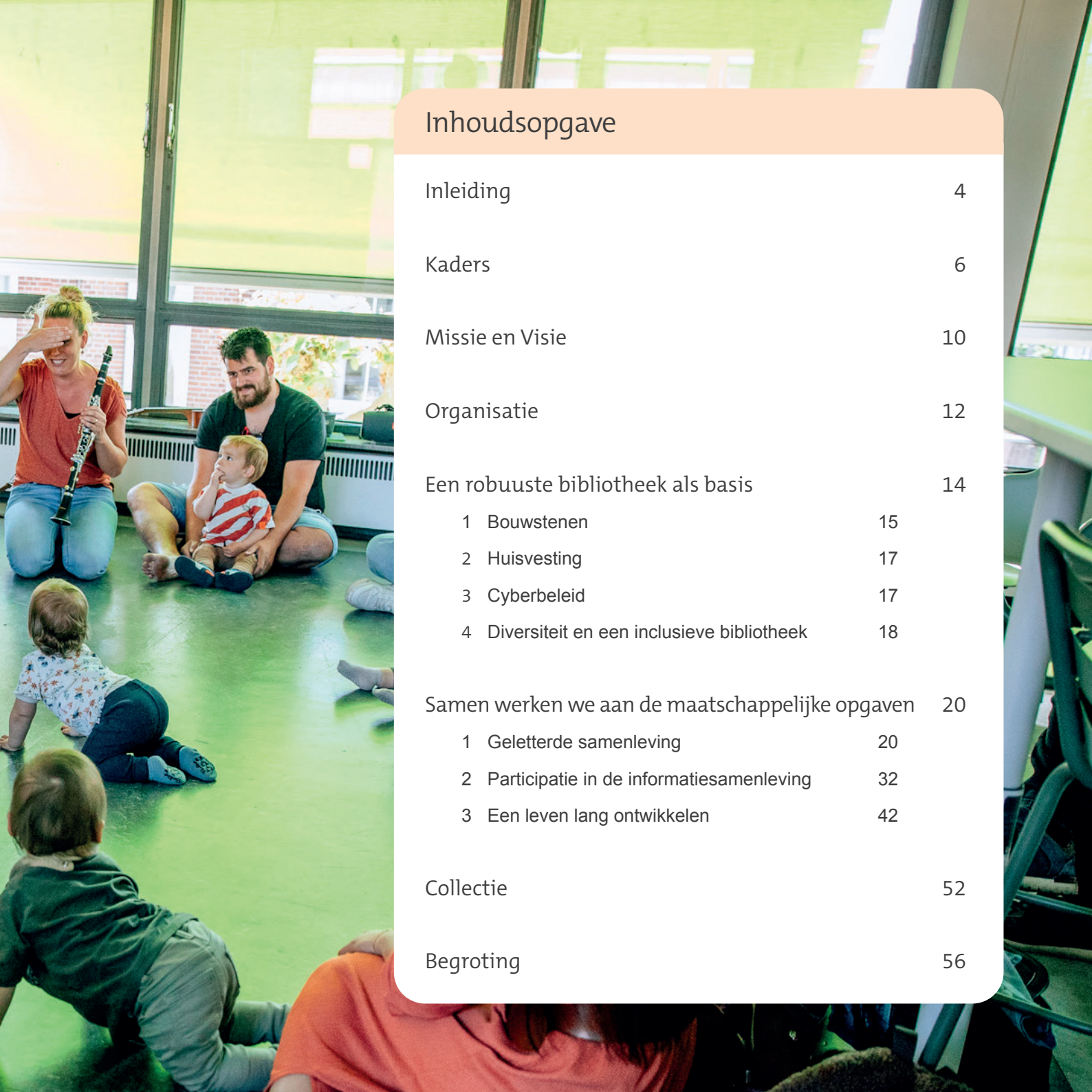

Wat stevig in de bodem staat,
is niet te ontwortelen.

Borging, beweging en betrokkenheid

Een bibliotheek voor de inwoner
van de gemeente Venlo van nu
én voor de toekomst.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Kaders	6
Missie en Visie	10
Organisatie	12
Een robuuste bibliotheek als basis	14
1 Bouwstenen	15
2 Huisvesting	17
3 Cyberbeleid	17
4 Diversiteit en een inclusieve bibliotheek	18
Samen werken we aan de maatschappelijke opgaven	20
1 Geletterde samenleving	20
2 Participatie in de informatiesamenleving	32
3 Een leven lang ontwikkelen	42
Collectie	52
Begroting	56

Altijd een
bibliotheek
dichtbij

Inleiding

Terugblik

De afgelopen beleidsperiode hebben we hard gewerkt aan de uitvoering van onze dromen. Ons streven was en is om in de breedst mogelijke zin een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de inwoner van de gemeente Venlo. Deze dromen hadden we als volgt geformuleerd:

Alle Venlose kinderen van 0 tot 18 jaar hebben toegang tot rijke informatie, ongeacht de betrokkenheid van ouders of opvoeders.

&

We bieden vanuit de Stadsbibliotheek de inwoners van de gemeente Venlo een Huis van Informatie met een bruisende programmering waar men zich persoonlijk kan ontwikkelen.

Door bevolgen en gericht aan onze dromen te werken, hebben we deze al voor een belangrijk deel werkelijkheid zien worden. Vooruitkijken naar een nieuwe beleidsperiode betekent ook dat we onze ervaringen en leermomenten meenemen in de wijze waarop we de komende vier jaar verder gaan.

Vooruitblik

We breiden onze dromen verder uit en nemen jongeren tot 27 jaar mee in onze doorlopende leeslijn. Bij het realiseren van een rijke leesomgeving betrekken we ook nadrukkelijk ouders/verzorgers als helpende volwassenen.

Het Huis van Informatie realiseren we niet meer alleen vanuit de Stadsbibliotheek, maar hierin nemen we ook de kernen mee die we ontwikkelen tot volwaardige bibliotheken. De afgelopen beleidsperiode stond daarnaast in het teken van de coronapandemie. Nu dit achter de rug is, kijken we terug op een periode waarin de Bibliotheek Venlo zich heeft bewezen als een plek die mee kan bewegen. In een wereld van stilstand wordt het belang van een bibliotheek extra benadrukt. Een bibliotheek biedt een rijke wereld vol informatie en fantasie via boeken en verhalen. Maar ook het maatschappelijke karakter van een bibliotheek als laagdrempelige ontmoetingsplek blijkt enorm krachtig.

In de Bibliotheek Venlo is iedereen welkom, vindt ontmoeting plaats en krijgt iedereen de mogelijkheid zich te ontwikkelen.

Altijd een bibliotheek dichtbij

De Bibliotheek Venlo heeft vestigingen in Venlo, Arcen, Belfeld, Blerick, Tegelen en Velden. In samenwerking met de gemeente Venlo en met onze educatieve, culturele en maatschappelijke partners is de bibliotheek altijd dichtbij.

Welzijn en welvaart

We zorgen ervoor dat mensen (digi)taalvaardig zijn, waardoor ze zelfstandig toegang hebben tot de informatiemaatschappij, of hierbij in ieder geval

ondersteund worden. We maken mogelijk dat jong en oud kennismaakt met literatuur, kunst en cultuur. De Bibliotheek levert zo een belangrijke bijdrage aan welzijn en welvaart voor de Venlose samenleving.

Maatschappelijke opgaven

Dit beleidsplan is opgebouwd vanuit de drie maatschappelijke opgaven waar wij ons als de Bibliotheek Venlo voor inzetten: Een *Geletterde samenleving*, *Participatie in de informatiesamenleving* en *Een Leven lang ontwikkelen*. Samen met de kaders zoals benoemd op de volgende pagina's is dit de basis voor onze dienstverlening. We monitoren en sturen waar nodig jaarlijks bij via projectplannen en kwartaalplannen.

In dit beleidsplan kijken we vooruit. De komende beleidsperiode borgen we datgene wat goed gaat en zetten we ons vol nieuwsgierigheid en overgave in voor wat de toekomst ons gaat brengen.

Want alles wat je aandacht geeft, groeit.

Kaders

1 | De vijf kernfuncties van openbare bibliotheken

We geven invulling aan de vijf kernfuncties van de openbare bibliotheek, zoals deze in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob, 2015) centraal staan:

- 1 Ter beschikking stellen van kennis en informatie
- 2 Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie
- 3 Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur
- 4 Organiseren van ontmoeting en debat
- 5 Kennis laten maken met kunst en cultuur

Ter beschikking stellen van **kennis en informatie**

Onder andere **collecties, informatiebijeenkomsten** en **informatiepunten**

Bieden van mogelijkheden tot **ontwikkeling en educatie**

Onder andere **Digisterker, Klik & Tik** en **Taalhuis**

Bevorderen van **lezen** en het laten kennismaken met **literatuur**

Onder andere **leesclubs, schrijversbezoeken** en **voorleesactiviteiten**

Organiseren van **ontmoeting en debat**

Onder andere **ontmoetingscafés** en **maatschappelijke en culturele debatten**

Laten kennismaken met **kunst en cultuur**

Onder andere **exposities, tentoonstellingen** en **muziek- en toneeluitvoeringen**

2 | Bibliotheekconvenant 2021 -2024 en Netwerkagenda 2021- 2023

De Bibliotheek Venlo levert een actieve bijdrage aan de maatschappelijke opgaven, zoals benoemd in het Bibliotheekconvenant 2020-2023 (dat met een jaar is verlengd tot september 2024) en de Netwerkagenda 2021 -2023 van de openbare bibliotheekvoorziening:

Het nieuwe Bibliotheekconvenant zal in het voorjaar van 2024 beschikbaar komen. Het ministerie van OCW, de KB, de VNG, het IPO, SPN en de VOB hebben het succes van het huidige Bibliotheekconvenant benadrukt. De maatschappelijke opgaven worden door het gehele netwerk uitgedragen.

De maatschappelijke-educatieve bibliotheek is tot essentiële voorziening benoemd en het gebruik van de online Bibliotheek is exponentieel toegenomen. Om deze reden zullen wij ons beleid de komende jaren voeren vanuit bovenstaande maatschappelijke opgaven.

3 | Landelijke en lokale ontwikkelingen

De Bibliotheek Venlo blijft meebewegen met de continue landelijke en lokale ontwikkelingen. We zetten actief in op het vinden en binden van partners om in de breedst mogelijke zin een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de inwoner van onze gemeente.

4 | Beleidsprogramma's gemeente Venlo

We geven uitvoering aan verschillende maatschappelijke en culturele beleidsprogramma's van de gemeente Venlo. De Venlose bevolking kent een bovengemiddelde vergrijzing en veel huishoudens met een lage sociaaleconomische status. Dit resulteert in een verhoogde armoedegrens, laaggeletterdheid en verhoogd gebruik van specialistische zorg zoals jeugdhulp in Venlo. De Bibliotheek Venlo stelt zich op als een belangrijke partner om deze maatschappelijke opgaven aan te pakken.

Fier op Venlo:

Alle 'vier V's van Venlo', zoals opgesteld in de maatschappelijke beleidsvisie¹ worden uitgedragen door de Bibliotheek Venlo.

We zijn een plek waar iedereen welkom is **(veilig & vertrouwend)**, waar ontmoeting plaatsvindt **(verbonden & vindbaar)** en waar iedereen de mogelijkheid krijgt zich te ontwikkelen **(variëren naar vermogen)**.

De Bibliotheek kan van betekenis zijn als het gaat om de persoonlijke ontwikkeling van de inwoners van Venlo, bijvoorbeeld bij het terugdringen van laaggeletterdheid, de weg leren vinden in onze informatiemaatschappij, het leren omgaan met nieuwe media, het aanwakkeren van creatieve vermogens, het leren ervaren van leesplezier of het faciliteren van studieplekken **(vitaal & veerkrachtig)**.

*Fier op
Venlo*

**verbonden &
vindbaar**

de Bibliotheek
Venlo

**vitaal &
veerkrachtig**

**veilig &
vertrouwend**

variëren naar vermogen

Cultureel vermogen van Venlo:

De Bibliotheek Venlo vervult een sleutelrol in het **versterken van betrokkenheid en gemeenschapszin**, door taal- en cultuurnetwerken te realiseren, een ontmoetingsplek te bieden en culturele manifestaties en maatschappelijk debat te organiseren. De Bibliotheek Venlo zorgt met haar programma en laagdrempelige toegang voor de verbinding tussen culturele activiteiten en persoonlijke en maatschappelijke ontplooiing van de inwoner, zowel in de stad als in de kernen².

Van volume naar waarde:

We dragen bij aan de economische visie van de gemeente Venlo, waarin de kwaliteit van leven hier en nu centraal staat. Het gaat daarbij om brede welvaart, waaronder ook gezondheid, leefomgeving, sociale cohesie en persoonlijke ontplooiing worden geschaard. Als de Bibliotheek Venlo staan wij achter de ambitie dat Venlo een stad moet zijn waar ruimte is voor ontwikkeling in brede zin. We zetten ons met onze dienstverlening graag in om van Venlo een **inclusieve en duurzame stad** te maken, waar het prettig werken, wonen, verblijven, recreëren en leren/studeren is.

Zorgplicht:

Vanaf 2025 heeft de gemeente Venlo een wettelijke zorgplicht. Er zal sterk worden ingezet op het verbeteren van de huidige bibliotheekvoorzieningen. De komende jaren werken we toe naar het realiseren van een **toekomstgerichte bibliotheek**. De Stadsbibliotheek draagt bij aan de visie van de gemeente voor de binnenstad om van een *place to buy* naar een *place to be* te gaan. En ook in de kernen zorgen we voor goed bereikbare openbare bibliotheken, die met de aangeboden maatschappelijke en wettelijke bibliotheekfuncties van belang zijn voor de lokale gemeenschap³.

5 | Sustainable Development Goals

De Bibliotheek Venlo draagt actief bij aan een tweetal wereldwijde duurzaamheidsdoelstellingen (Sustainable Development Goals, SDG's), zoals die in 2015 zijn opgesteld door de Verenigde Naties en zijn aangenomen als onderdeel van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling. We dragen bij aan kwaliteitsonderwijs en de vermindering van ongelijkheid (SDG 10). Ook dragen we bij aan een vreedzame en rechtvaardige samenleving, middels toegang van informatie en openbare dienstverlening en het bevorderen van democratisch burgerschap (SDG 16).

¹ *Fier op Venlo*, beleidskader maatschappelijk domein gemeente Venlo 2021 – 2025.

² *Cultureel vermogen van Venlo*, Cultuurvisie 2020 – 2028.

³ Netwerkagenda Openbare bibliotheekvoorzieningen, 2023.

Missie

De Bibliotheek Venlo is een plek voor kennis, cultuur en ontmoeting, waar iedereen toegang heeft tot een rijke verscheidenheid aan bronnen, informatie en educatieve kansen. We streven ernaar de inwoner van de gemeente Venlo te verrijken door inspiratie en persoonlijke groei. We omarmen en stimuleren actieve samenwerking, zowel binnen onze bibliotheek als met andere organisaties, om gezamenlijk eraan bij te dragen dat alle inwoners van deze gemeente kunnen meedoen in de samenleving.

Visie

- › Wij maken onze klanten door een persoonlijke benadering wegwijs in het zoeken en vinden van de juiste informatie.
- › Wij begeleiden en inspireren mensen om zich verder te ontwikkelen en te ontplooien, om deel te nemen aan de samenleving.
- › Wij zoeken actief de samenwerking op met de educatieve, culturele en maatschappelijke partners in ons werkgebied. Met onze gezamenlijke programmering dragen we bij aan de veerkracht van de inwoner van de gemeente Venlo en de Venlose samenleving in haar geheel.
- › Wij bieden een Huis van Informatie en een bruisende programmering.
- › Wij zijn een aantrekkelijke werkgever en bieden onze medewerkers een open en inspirerende werkomgeving.
- › Wij werken als Huis van Informatie, als samenwerkende en/of coördinerende partij in de stad aan het voorkomen en bestrijden van achterstanden op het gebied van basisvaardigheden, waardoor iedereen zich kan ontwikkelen.
- › Alle kinderen van 0-18 jaar zijn lid van de Bibliotheek Venlo en hebben toegang tot rijke informatie, ongeacht de betrokkenheid van de ouders. We willen dit uitbreiden naar 27 jaar.
- › Het uitgangspunt van de provincie Limburg is om iedereen met een minimum inkomen gratis toegang te bieden tot de Bibliotheek, waarmee we langzaam toe willen groeien naar een gratis lidmaatschap voor iedereen.
- › Wij zetten de beschikbare middelen doelmatig en effectief in.

Organisatie

Bij de Bibliotheek Venlo werkt een team van 50* medewerkers die met passie en enthousiasme invulling geven aan onze kernfuncties en maatschappelijke opgaven.

Deze medewerkers vormen de ruggengraat van onze Bibliotheek en zorgen ervoor dat we van betekenis kunnen zijn voor alle inwoners van de gemeente Venlo.

Uitbreiding van ons takenpakket en een veranderende omgeving met nieuwe vragen en behoeften betekent dat we als Bibliotheek voortdurend in beweging zijn.

Ons personeel beweegt mee en dat zien we terug in de profielen van onze medewerkers die een diverse en vaak brede achtergrond laten zien en en de gewenste vaardigheden en competenties meebrengen.

Daarnaast mogen we rekenen op de inzet van ongeveer 150* vrijwilligers die onze medewerkers ondersteunen en zo een belangrijke rol spelen in onze dienstverlening.

Ze zijn taalmaatje, ondersteunen bij activiteiten zoals lezingen, workshops en voorleesuurttjes, zorgen voor het transport van boeken naar andere vestigingen, maken bezoekers wegwijs en verzorgen de Bibliotheek aan Huis-diensten. Onze vrijwilligers zijn afkomstig uit alle kernen van de gemeente Venlo en dragen zo bij aan de versterking van onze rol als maatschappelijke spil.

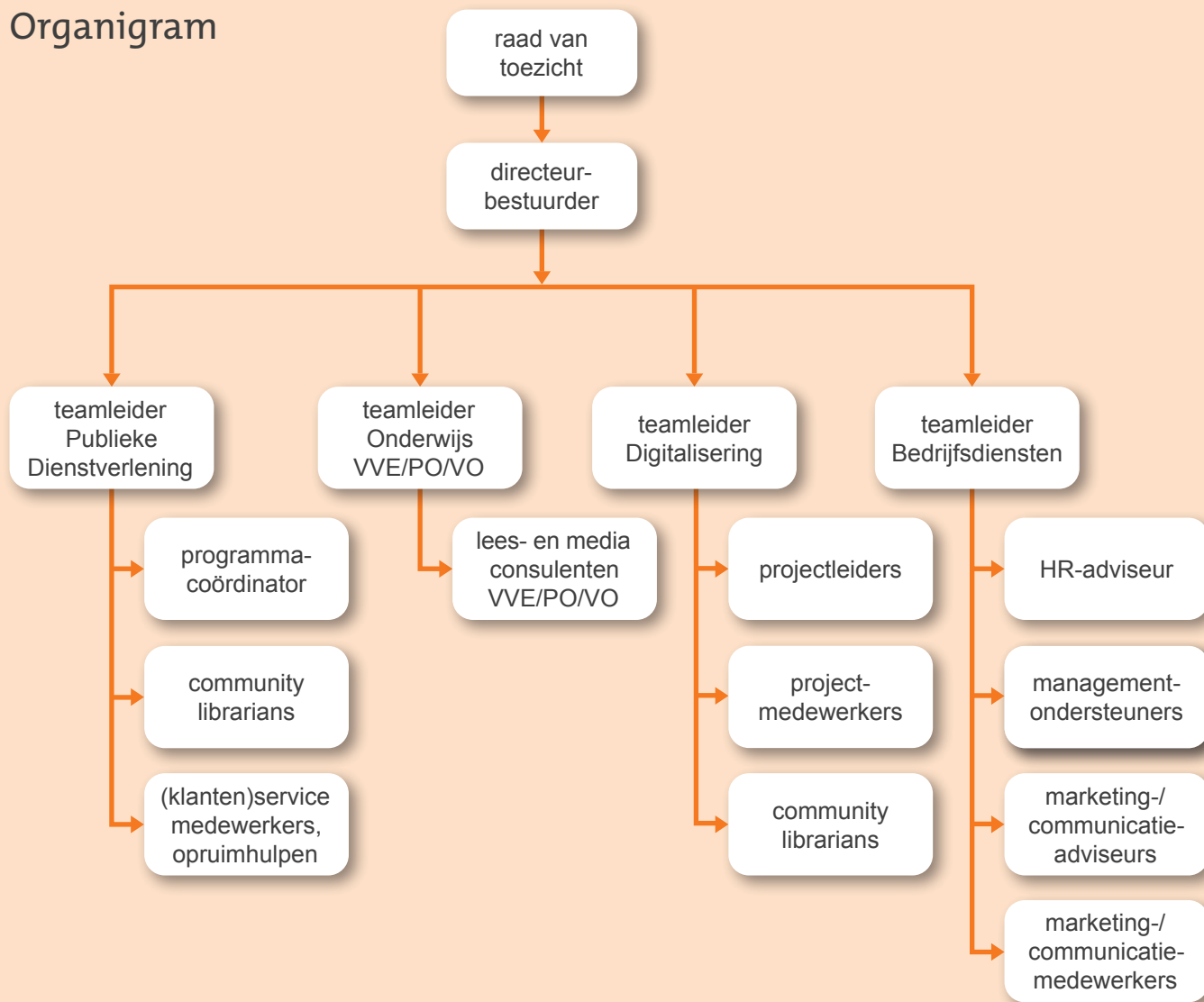
Het vinden en binden van gekwalificeerd personeel en vrijwilligers is een strategische prioriteit voor de Bibliotheek Venlo. Het is essentieel om de innovatieve en ondernemende Bibliotheek te zijn die we nastreven.

Een organisatie met aandacht voor diversiteit, duurzame inzetbaarheid en een positief werkklimaat.

Ter ondersteuning van deze ambities werken we momenteel aan de ontwikkeling van een nieuw personeels- en vrijwilligersbeleid dat hiervoor goede voorwaarden en uitgangspunten biedt. Ook hier is *een leven lang ontwikkelen* een prachtige leidraad.

*Stand januari 2024

Organigram

Een robuuste bibliotheek als basis

Om onze missie en visie uit te dragen en een passende dienstverlening te ontwikkelen ten behoeve van de drie maatschappelijke opgaven, is het van belang om van de Bibliotheek Venlo een *robuuste* organisatie te maken.

Met een robuuste bibliotheek wordt een goed bereikbare en nabije openbare bibliotheek bedoeld die de hele breedte aan maatschappelijke bibliotheekfuncties aanbiedt en daarmee van belang is voor de lokale gemeenschap. Deze moet kunnen inspelen op steeds veranderende omstandigheden en is een fysieke plek met een relevante digitale aanwezigheid en een robuuste bestuurlijke en financiële verankerung⁴.

⁴ Wijn, C., Vinkenburg, B (2023). "De robuuste bibliotheek. Gids richting een toekomstgerichte bibliotheek in elke gemeente", pag. 5.

1 | Bouwstenen

De hele breedte aan maatschappelijke bibliotheekfuncties en -voorzieningen kan worden gedekt onder een aantal bouwstenen. Bij elke categorie kan op lokaal niveau het gesprek worden gevoerd over de vraag waarom het een gezonde bibliotheek is.

Bouwsteen: Activiteiten en Diensten

Met een robuuste bibliotheek bereik je een grotere doelgroep. Door dit te realiseren in iedere kern, kunnen we onze visie verwezenlijken om van 20.000 leden naar 40.000 gebruikers te gaan. We brengen per kern in kaart wie onze potentiële gebruikers zijn en programmeren vraaggericht en op maat. Dit onder het motto “via collectie naar connectie”. Daarnaast streven we naar een verruiming van de openingstijden en breiden we onze diensten in de kernen uit.

Ten slotte werken we daar waar mogelijk samen met de Bibliotheek Maas en Peel, waarmee we onze krachten bundelen, van elkaar blijven leren en elkaar kunnen versterken.

Bouwsteen: Personeel

Door het steeds bredere scala aan diensten en activiteiten komen we tegemoet aan de diverse en steeds veranderende behoeften van de inwoners van onze gemeente. Als reactie hierop blijven we actief investeren in het verbeteren en stroomlijnen van onze interne processen, evenals in het ondersteunen, bijscholen en uitbreiden van personeel daar waar nodig. De verruiming van de bemane openingstijden in de kernen vraagt eveneens om een extra investering in personeel.

Naast de inzet van vaste krachten zijn ook vrijwilligers van cruciaal belang om alle activiteiten en diensten ten behoeve van een robuuste bibliotheek te realiseren. Om deze groep te coördineren en te begeleiden stellen we een vrijwilligerscoördinator (aandachtsfunctionaris) aan.

De Bibliotheek anno 2023 staat voor vrije toegang tot alle denkbare informatiebronnen en een breed maatschappelijk, educatief en cultureel aanbod. De inzet van mensen is leidend in deze veranderende omgeving en dat vraagt om een eigentijdse HR-aanpak waarbij ontwikkeling op alle organisatieniveaus centraal staat. Het is van groot belang dat we overwegen om onze organisatie uit te breiden met een HR-medewerker en dit staat voor januari 2024 gepland. Een HR-medewerker kan een cruciale rol spelen in het bevorderen van een gezonde werkomgeving, het aantrekken van gekwalificeerd personeel en het ondersteunen van de professionele ontwikkeling van onze teams. Als organisatie waar ontwikkeling centraal staat, zetten wij ook blijvend in op het begeleiden van stagiairs. Daarnaast is er aandacht voor inclusie en diversiteit binnen de eigen organisatie.

Bouwsteen: Financiën

In 2025 staat een wijziging van de Bibliotheekwet op het programma, waarbij gemeenten en provincies een wettelijke zorgplicht krijgen met betrekking tot bibliotheekvoorzieningen.

Deze verschuiving van een bevorderingstaak naar een zorgplicht benadrukt het cruciale belang van toegankelijke en hoogwaardige bibliotheekvoorzieningen voor lokale gemeenschappen.

De gemeente Venlo heeft de afgelopen beleidsperiode laten blijken dat de ze de waarde van de Bibliotheek Venlo voor de gemeenschap ziet. Het is ook voor de gemeente een duidelijke wens om de bibliotheekvoorzieningen in de kernen te versterken en te verbeteren.

We waarderen de goede relatie en zijn blij met een gemeente die meedenkt en dit ook in haar handelen uitdrukt.

Onze nauwe samenwerking blijft van groot belang, evenals de bereidheid van de gemeente Venlo om de reguliere exploitatiesubsidie voor de Bibliotheek Venlo mee te laten groeien met onze veranderende verantwoordelijkheden, onze ambities en financiële uitdagingen. Het realiseren van bibliotheken met een volwaardig aanbod aan diensten en activiteiten betekent immers stijgende kosten voor onder andere huisvesting en personeel.

We kijken ernaar uit om de komende beleidsperiode hierin samen op te trekken en de verwachtingen van onze gemeenschap zelfs te overtreffen.

2 | Huisvesting

Met zes bibliotheekvestigingen in de kernen Venlo, Blerick, Tegelen, Belfeld, Velden en Arcen is de afstand tot een fysieke bibliotheek voor de inwoners van Venlo relatief klein. Wel zijn deze vestigingen nog onvoldoende toegerust (gebouw, personeel, collectie, openingstijden, activiteiten) om de maatschappelijke functies te kunnen vervullen.

- De komende beleidsperiode werken we toe naar het realiseren van een volwaardige bibliotheek voor iedere inwoner van Venlo binnen een redelijke afstand. Dat betekent een volwaardige bibliotheek in iedere kern. Hiervoor is huisvesting met potentie noodzakelijk, wat inhoudt dat de locatie de continu veranderende behoeftes van de maatschappij kan blijven faciliteren.

In samenspraak met de gemeente Venlo en met de eerste toegekende specifieke uitkering-gelden (SPUK) zijn plannen gemaakt over het herstellen, versterken en het toekomstgericht maken van de bibliotheekvoorzieningen in Venlo en de kernen.

- In 2024 ligt de focus op de nieuwe huisvesting van de bibliotheken in de kernen Tegelen en Blerick. Daarnaast zijn er concrete plannen voor de herhuisvesting van de Stadsbibliotheek in Venlo waar we de komende beleidsperiode naartoe werken.
- Naast het realiseren van fysieke huisvesting met potentie, verkennen en onderzoeken we de komende jaren ook de mogelijkheden rondom een digitale of virtuele openbare bibliotheek.

Virtuele Bibliotheek:

Een vestiging in de vorm van een online platform waar je 24/7 terecht kunt.

Een aantal bibliotheken dat al aansluit op dit platform werkt momenteel aan de doorontwikkeling van de Virtuele Bibliotheek, waarmee de beleving van een bibliotheekbezoek voor communities in een online omgeving wordt verrijkt.

De virtuele vestiging vormt een aanvulling op de lokale vestigingen en zorgt er bovendien voor dat mensen ook vaker naar de fysieke bibliotheek komen, omdat ze online ervaren dat de bibliotheek meer te bieden heeft: een groter aanbod in de catalogus, een grote diversiteit aan activiteiten én de mogelijkheid om mensen en organisaties te ontmoeten binnen een persoonlijk interessegebied.

3 | Cyberbeleid

In de steeds meer digitaliserende maatschappij en bijbehorende dienstverlening, is een sterk cyberbeleid van vitaal belang voor de veerkracht van onze Bibliotheek. Het is van belang om zowel de toegankelijkheid als de privacy van onze gebruikers te waarborgen.

- Ons cyberbeleid staat garant voor de bescherming van digitale bronnen en persoonlijke gegevens, terwijl het daarnaast ook een cultuur van cybersecurity binnen onze organisatie bevordert. Dit is essentieel om het vertrouwen van onze gemeenschap te behouden en onze Bibliotheek als een betrouwbare bron van informatie te handhaven.

4 | Diversiteit en een inclusieve bibliotheek

Een robuuste bibliotheek heeft, zoals in de bouwsteen personeel staat vermeld, aandacht voor diversiteit en inclusie. Diversiteit en inclusie zijn brede begrippen. Bij de Bibliotheek Venlo worden deze begrippen eveneens breed gedragen, zowel in onze bedrijfsvoering (denk aan SROI*) als in de programmering. Niet alleen zijn we een plek waar iedereen zich welkom zou moeten voelen, we willen ook een plek zijn waar we de verscheidenheid van talen, culturen en gender bij elkaar laten komen. Zo kunnen we van elkaar blijven leren en elkaar inspireren. De Bibliotheek Venlo biedt vrije toegang tot informatie, persoonlijke ontwikkeling, debat en cultuur. Het is een laagdrempelige centrale ontmoetingsplek, die voor iedereen toegankelijk moet zijn. Om dit te realiseren, blijven we de komende jaren de fysieke en digitale toegankelijkheid van de Bibliotheek Venlo optimaliseren.

***SROI: Social Return on Investment**

De Bibliotheek Venlo heeft de ambitie om iedereen te laten meedoen in de maatschappij. Daarom zetten wij ons in voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door hen als werkgever te ondersteunen in het proces (terug) naar werk.

De Bibliotheek Venlo handelt op deze wijze in de geest van de Code Diversiteit en Inclusie (2019), de Governance Code Cultuur (2019) en de Fair Practice Code (2019).

Dit dragen we ook uit in de communicatie naar onze inwoners. We werken aan een continue professionalisering van onze communicatiemiddelen die we zo toegankelijk mogelijk maken. De wensen en verwachtingen van onze klanten vormen hierbij het uitgangspunt. Met een verdere uitbreiding van ons customer relationship management (crm) en het in kaart brengen van de specifieke kenmerken van onze doelgroepen halen we deze wensen op. Op deze wijze kunnen we onder andere digitale nieuwsbrieven versturen die aansluiten bij interesses van klanten en verfijnen we onze communicatie per doelgroep. Op pagina 44 lichten we dit doelgroepgericht werken verder toe.

Als taalvriendelijke bibliotheek zetten wij binnen onze programmering ook in op anderstaligheid.

Taal is een onderdeel van je identiteit.

Je moedertaal vormt mede de basis van je ontwikkeling. Wanneer kinderen een goede opbouw en beheersing van de moedertaal hebben, zal ook de verwerving van de Nederlandse taal beter en sneller worden opgepakt. Ouderbetrokkenheid is hierbij van wezenlijk belang.

We laten een inclusiescan uitvoeren van de interne organisatie door *Bibliotheekwerk* om de stand van zaken in de gehele organisatie te meten met betrekking tot diversiteit en het gevoel van inclusie onder medewerkers. Het uitdragen van deze ambitie is volgens ons enkel mogelijk als we een vertrekpunt hebben om op voort te bouwen.

Samen werken aan de maatschappelijke opgaven:

DOELSTELLINGEN VERTALEN NAAR WERKDOELEN

1 | Een geletterde samenleving

Opgave | Hier gaat het om

Deze maatschappelijke opgave richt zich op het stimuleren van (voor)leesplezier - lezen is leuk! - en de leesvaardigheid van kinderen tot 18 jaar en daarmee een goede en rijke leescultuur. We hebben in het bijzonder aandacht voor taalzwakke doelgroepen met als doel het leesniveau te verbeteren. Dit zorgt voor meer geletterde mensen die door de betere leesvaardigheid een grotere kans hebben om succesvol mee te kunnen doen in onze maatschappij.

De focus ligt hierbij op de toegang tot een kwalitatief goede fysieke en digitale collectie in de Bibliotheek, maar ook daarbuiten. Via de leesbevorderingsprogramma's BoekStart en de Bibliotheek *op school* werken we samen met onze partners aan een doorgaande leeslijn in de kinderopvang, het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het mbo. Ook is er aandacht voor de uitvoering van de gezinsaanpak, om de vicieuze cirkel van laaggeletterdheid te doorbreken.

Inleven Plezier
Prikkelend Verbeelding
Inspiratie Focus Leuk **LEZEN**
Empathie Weerbaar Woordenschat
Rust *Ontwikkelen* *Dromen* Fantasia

Percentage van inwoners dat moeite heeft met Nederlands lezen en schrijven
laaggeletterdheid

- Nederland: 12%
- Noord-Limburg: 16%
- Venlo: 23%

Aantal inwoners
Venlo: 103.328

Bron: GeletterdheidinZicht.nl

Hier gaat het om in de gemeente Venlo

Het percentage inwoners dat moeite heeft met Nederlands lezen en schrijven is in Venlo 23% ten opzichte van het landelijke percentage van 12%⁵. Vanuit de gemeente Venlo is er meer en gerichtere aandacht voor de dienstverlening aan taalarme gezinnen, waarin de Bibliotheek Venlo als belangrijke partner wordt gezien. De gemeente wordt via het gezamenlijke project Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid (GGG) van Stichting Lezen, KB, SPN en Stichting Lezen en Schrijven voorbereid op de lokale coördinatie en regie van de gezinsaanpak, waarin preventie en curatie van laaggeletterdheid bij elkaar komen.

Vanuit de Bibliotheek zijn preventief de reeds genoemde leesbevorderingsprogramma's BoekStart en de Bibliotheek *op school* in Venlo actief. Alle basisscholen in onze gemeente hebben een Bibliotheek *op school* en deze programmalijn zetten we door in het voortgezet onderwijs. Curatief maken we deel uit van de netwerkorganisatie Taalhuis Venlo.

⁵ <https://www.geletterdheidinzicht.nl/dashboard>

Visie | Hier gaan we voor

Om van kinderen en jongeren lezers te maken is doorlopende aandacht voor leesbevordering essentieel. Dit start bij ouders van jonge kinderen en pedagogisch medewerkers van de kinderopvang, waarna onderwijzend personeel van de basisschool, het voortgezet onderwijs en mbo erop voortbouwen. Ook de pedagogisch medewerkers, onderwijsassistenten en leraren in opleiding ondersteunen wij hierbij. Met onze leesconsulenten vormen zij de helpende volwassenen die van belang zijn om een omgeving te realiseren waarbij leesplezier en leesbevordering hand in hand gaan. Samen laten we kinderen en jongeren ervaren dat lezen leuk is. Ons team Onderwijs adviseert, ondersteunt en inspireert vanuit expertise en op maat. De volgende aspecten zijn hierbij richtinggevend:

KIEZEN

Aansprekende boeken die toegankelijk zijn voor alle kinderen en jongeren.

LEZEN

Tijd vrijmaken voor het lezen en voorlezen van boeken - inclusief digitale boeken en prentenboeken - thuis en op school.

PRATEN

Aandacht voor leesbevorderingsactiviteiten die uitnodigen tot een gesprek op het niveau van het kind.

KIEZEN

Helpende volwassene

ouders,
pedagogisch
medewerkers,
leerkrachten

LEZEN

PRATEN

kinderen en jongeren

kinderen en jongeren

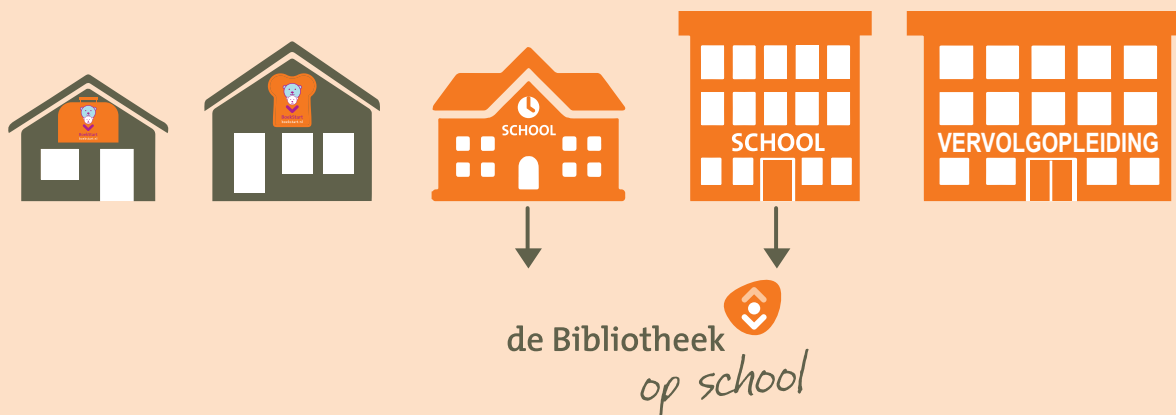
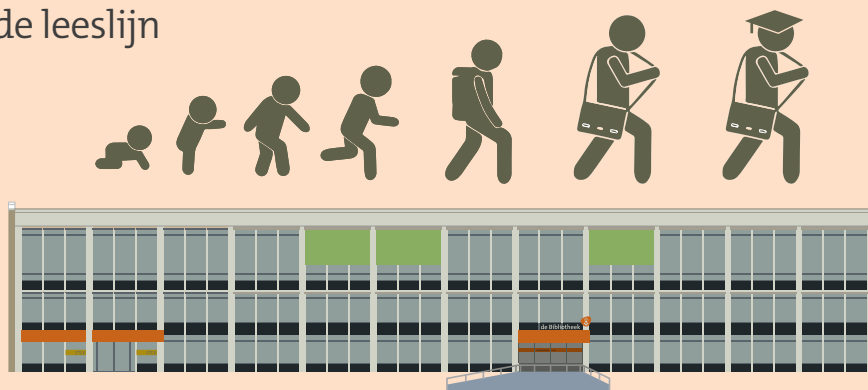
kinderen en jongeren

Ambitie | Dit gaan we doen

Samen met onze partners werken we aan de voorwaarden voor een rijke leescultuur in Venlo. Vanuit onze maatschappelijke opgave zetten wij ons de komende vier jaar in om middels een doorgaande leeslijn de (digitale) geletterdheid en het leesplezier van de Venlose kinderen en jongeren van 0 tot 27 jaar te bevorderen. De zes pijlers waar wij ons op richten zijn:

- › Samenwerken in een doorgaande leeslijn
- › Expertiseontwikkeling
- › Advies leesbevordering
- › Meertaligheid
- › Ouderbetrokkenheid
- › Digitale geletterdheid

Doorgaande leeslijn

Samenwerken in een doorgaande leeslijn

Een gezamenlijke ambitie ligt aan de basis van een goede samenwerking. Zowel intern als extern werken we aan onze ambitie om een doorgaande leeslijn van 0 tot 27 jaar te realiseren. Intern richten we ons op kennisdeling en borgen we onze aanpak 0 tot 27 jaar in kwaliteitskaarten. Extern zien we steeds vaker samenwerking tussen organisaties of tussen organisaties en ouders. Onze medewerkers ondersteunen en adviseren hierbij in de doorgaande leeslijn met de leesbevorderingsprogramma's als basis. Ook hechten we waarde aan het verbeteren van de samenwerking met onze partners en informeren we proactief in hoeverre zij zich betrokken voelen bij onze dienstverlening en of ze tevreden zijn. Dit doen wij op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Ook gaan wij een regionale samenwerking niet uit de weg als dit onze gezamenlijke ambitie versterkt.

Op deze manier werken we de komende jaren zowel intern als extern aan het borgen van de kwaliteit van onze samenwerking en het verbeteren van onze dienstverlening.

Expertiseontwikkeling

Kennis en vaardigheden van medewerkers liggen aan de basis van de expertise die we als de Bibliotheek Venlo laten zien. Alle medewerkers volgen een basisopleiding en maken gebruik van diverse bronnen om vorm te geven aan hun deskundigheidsbevordering. We maken onderscheid tussen wat onze medewerkers als basiskennis nodig hebben en welke expertise persoonsgebonden wordt uitgebreid. Door hier in deskundigheidsbevordering ruimte voor te maken en richting aan te geven, werken we aan de professionaliteit van onze medewerkers.

Tevens delen we onze kennis en expertise middels onderbijeenkomsten, netwerkbijeenkomsten en diverse trainingen voor professionals. We nemen structureel deel aan het leesbevorderingsnetwerk in Venlo.

Op deze manier werken we de komende jaren zowel intern als extern aan expertiseontwikkeling om alle helpende volwassenen in Venlo op maat te adviseren, te ondersteunen en te inspireren.

Advies leesbevordering

Lezen ligt aan de basis van de taal- en leesontwikkeling van kinderen en aan de kansen die zij krijgen in de maatschappij. Daarom blijft ons advies over leesbevordering de komende vier jaar een belangrijke pijler. We richten ons hierbij voornamelijk op de drie aspecten van de leescirkel van Chambers: kiezen, lezen en praten. Ons advies over leesbevordering is afhankelijk van de helpende volwassene* en de leeftijd van de kinderen en de jongeren. Het advies is op maat en we sluiten zo veel mogelijk aan bij landelijke ontwikkelingen op het gebied van leesbevordering en effectief leesonderwijs. We blijven meedoen aan de jaarlijkse leesbevorderingscampagnes waarbij het belang van (voor)lezen centraal staat.

Op deze manier hebben we de komende jaren doorlopend aandacht voor leesbevordering om van kinderen en jongeren in de gemeente Venlo lezers te maken.

* We richten ons op ouders en opvoeders, professionals en professionals in opleiding.

Meertaligheid

Aandacht voor meertaligheid ligt aan de basis van een taalvriendelijke bibliotheek. Het is belangrijk dat er aandacht is voor de taal die kinderen en jongeren thuis spreken, want daarmee doen wij recht aan hun volledige (talige) identiteit. Daarnaast draagt het bij aan een stevig talig fundament in de thuistaal waar een nieuwe taal - zoals het Nederlands - op gebouwd kan worden. In ons advies richting ouders en professionals is meertaligheid daarom voor de komende vier jaar een belangrijke pijler. Ook bij andere aspecten zoals collectie, activiteiten, communicatie en deskundigheidsbevordering schenken we extra aandacht aan meertaligheid.

Op deze manier geven we de komende jaren op diverse gebieden richting aan meertaligheid om een stevig talig fundament voor alle kinderen en jongeren in de gemeente Venlo te realiseren.

Ouderbetrokkenheid

Vanaf zeer jonge leeftijd samen praten en lezen vormt de basis voor de taal- en leesontwikkeling van kinderen. Ouders/opvoeders zijn daarom van groot belang. Daarom richten we ons bij ouders van kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar op bewustwording hierover en ondersteunen we ouders op diverse manieren, met oog voor de meertalige ouder/opvoeder. Ook als kinderen naar de basisschool gaan en zelf leren lezen blijft de betrokkenheid van ouders/opvoeders van belang, vooral op momenten dat kinderen niet op school zijn, zoals in de vakanties.

Op deze manier werken we de komende jaren samen met onze partners om de betrokkenheid van ouders, passend bij de taal- en leesontwikkeling van hun kinderen, te vergroten.

Dit geldt voor alle gezinnen in Venlo, maar zeker voor de taalarme gezinnen. Signaleren en ondersteunen van NT1 en NT2 ouders/opvoeders staat hierbij centraal. Doorverwijzing naar het Taalhuis wordt steeds belangrijker. De komende vier jaar werken we aan het vergroten van kennis hierover bij onze partners. De gemeentelijke gezinsaanpak speelt hierbij een belangrijke rol.

Digitale geletterdheid

Geletterdheid ligt aan de basis van digitale geletterdheid. Toch wordt het steeds belangrijker om ook *digitaal* geletterd te zijn: het vermogen van individuen om effectief en verantwoordelijk om te gaan met digitale technologieën en informatie in de moderne samenleving. Dit start bij mediaopvoeding van ouders/opvoeders en krijgt een vervolg met digitale geletterdheid in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs. Scholen bereiden zich erop voor dat digitale geletterdheid vanaf het schooljaar 2024-2025 een plek in het curriculum krijgt. Deze leerlijn digitale geletterdheid is op dit moment nog in ontwikkeling en we volgen hierin landelijke ontwikkelingen binnen BoekStart en de Bibliotheek *op school*. Ook schenken we extra aandacht aan digitale geletterdheid bij onze (digitale) collectie, activiteiten en deskundigheidsbevordering. Zo krijgen we de komende vier jaar een concreet beeld van de rol van de Bibliotheek bij de ontwikkeling van digitale geletterdheid van kinderen en jongeren.

Op deze manier werken we de komende jaren aan de aanpak van digitale geletterdheid als onderdeel van een solide visie, waarmee we kinderen en jongeren in de gemeente Venlo succesvol kunnen bereiken.

Op weg naar een volwaardig

Basis: een robuuste bibliotheek

Bouwen aan
de bibliotheken
in onze kernen

Legenda

 Bouwsteen:
Activiteiten en Diensten

 Bouwsteen:
Personeel

 Bouwsteen:
Financiën

 Maatschappelijke opgave:
Geletterde samenleving

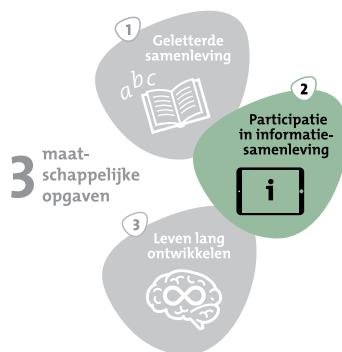
 Maatschappelijke opgave:
Participatie in de
informatiesamenleving

 Maatschappelijke opgave:
Leven lang ontwikkelen

Met, van en voor de inwoners van **venlo**

2 | Participatie in de Informatiesamenleving

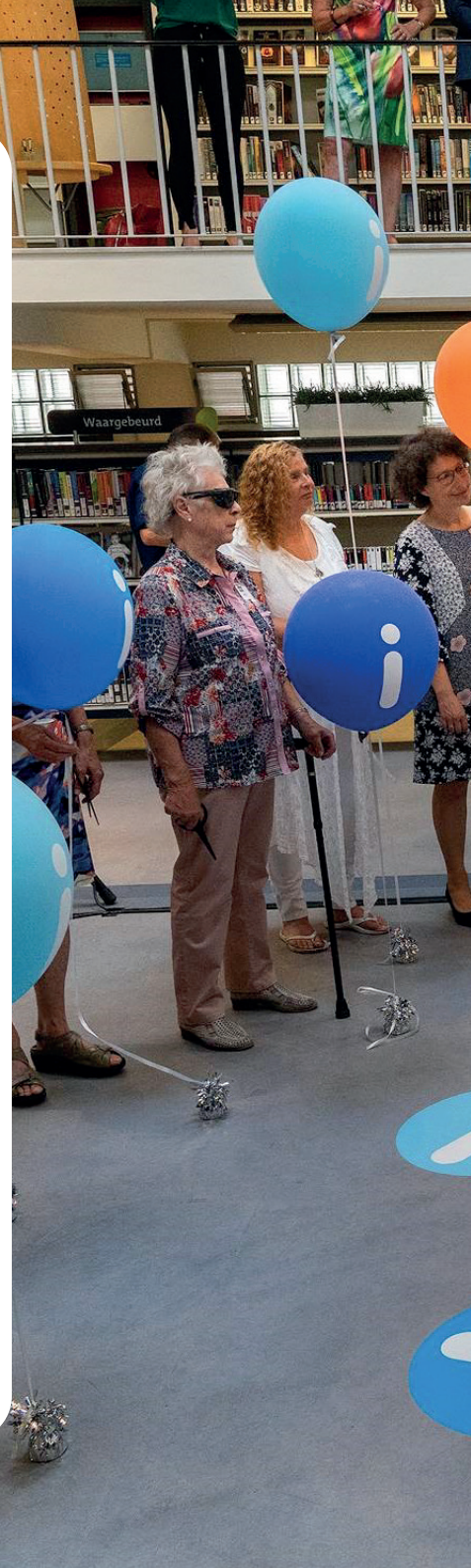
De Nederlandse overheid zet zich in voor een 'veilige, inclusieve en kansrijke digitale samenleving voor alle Nederlanders'⁶. Bibliotheken worden hierbij als belangrijke partner gezien. De kerntaak van bibliotheken is van oudsher een vindplaats van informatie, via boeken. Nu er steeds meer informatie ook online beschikbaar is, hebben bibliotheken van de overheid de opdracht gekregen om inwoners te ondersteunen in de deelname aan deze informatiesamenleving⁷. De Koninklijke Bibliotheek heeft deze maatschappelijke opgave opgepakt aan de hand van twee landelijke programmalijnen: Digitale Inclusie en Digitaal Burgerschap.

Digitaal Uitdaging
burgerschap **Online**
Informatiesamenleving **Social media**
Nepnieuws **MEEDOEN**
Internet **Digital native** *Wegwijzer*
IDO *Vaardigheden*
Computer-cursus

⁶ Kamerstukken II, 26643, nr. 842, 2022, pp. 4

⁷ Netwerkagenda Openbare Bibliotheekvoorzieningen 2021 - 2023

i informatie punt
DIGITALE OVERHEID

informatie punt
DIGITALE OVERHEID

In juli 2019 werd in de Bibliotheek Venlo het eerste landelijke Informatiepunt Digitale Overheid feestelijk geopend.

Hier gaat het om in de gemeente Venlo:

Vertaald naar de provincie Limburg praten we naar schatting over zo'n 300.000 laag-digitaalvaardigen.

(Strategische verkenning, Digitale samenleving Limburg, 2019)

Digitale Inclusie

Opgave | Hier gaat het om

Digitalisering biedt mooie kansen voor de samenleving en de economie. Toch zijn er naar schatting zo'n 4 miljoen Nederlanders die niet goed kunnen meedoen in de snelgroeiende digitale informatiemaatschappij omdat zij onvoldoende digitaal vaardig zijn. Hiervan is het beeld dat dit vooral gaat om laaggeletterde of praktisch geschoolde mensen. Ook wordt duidelijk dat steeds meer jongeren met een uiteenlopend opleidingsniveau veel moeite hebben om digitaal hun zaken te regelen⁸. Deze ontwikkeling kan leiden tot een digitale kloof en ongelijkheid tussen jong en oud, maar ook tussen hoog- en laagopgeleide inwoners. Om succesvol en veilig deel te nemen aan deze digitaliserende maatschappij is het noodzakelijk om digitale basisvaardigheden te beheersen.

Het programma Digitale Inclusie heeft een curatieve insteek. Bibliotheken worden ondersteund om inwoners van de gemeente Venlo dicht bij huis te leren omgaan met de digitale overheid. De focus ligt hierbij op kwetsbare burgers die moeite hebben om deel te nemen aan de digitaliserende samenleving. Dat gebeurt onder andere door hen te stimuleren om digivaardigheids cursussen te volgen in de bibliotheek en hen via informatiepunten in de bibliotheken te ondersteunen in het omgaan met de digitale overheid en computergebruik.

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=FjIIXVDCokk>

Visie | Hier gaan we voor

In juli 2019 werd in de Stadsbibliotheek het eerste Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) geopend. De Bibliotheek Venlo was een van de pilotbibliotheken voor dit initiatief van de Koninklijke Bibliotheek en het ministerie van BZK. Inmiddels hebben bijna alle Openbare Bibliotheekorganisaties in Nederland een IDO geopend en het aantal servicepunten groeit nog steeds. Aanvullend hierop verlenen ook steeds meer bibliotheken diensten rondom digitale basisvaardigheden en/of e-overheid in de vorm van cursusaanbod.⁹

De gemeente Venlo legt de komende jaren een extra accent op de groeiende digitalisering in de maatschappij en heeft de wens om alle inwoners van Venlo hieraan volwaardig deel te laten nemen. De Bibliotheek Venlo wordt in deze ambitie als belangrijke samenwerkingspartner gezien. Niet alleen gemeentes, maar ook andere sectoren zien de Bibliotheek als een goede samenwerkingspartner in hun zoektocht naar digitale inclusie in hun dienstverlening.

⁹ Burgt, A. van de & Hoek, S. van de (2021).
Bibliotheekstatistiek 2020. Den Haag: KB.

Ambitie | Dit gaan we doen

Een digitaal inclusieve samenleving creëren kunnen we niet alleen. Deze opgave is groot en complex. Net als bij leesbevordering is samenwerking met lokale stakeholders van belang om de digitale kloof te verkleinen. De Bibliotheek Venlo zoekt continu en actief naar samenwerkingspartners, zowel binnen het sociaal domein als daarbuiten. De komende jaren zullen wij onze dienstverlening verder verstevigen en blijven intensiveren. Samen met partners streven wij ernaar om zo veel mogelijk inwoners van de gemeente Venlo digitaal zelfredzaam maken, zodat iedereen mee kan doen in de huidige informatiesamenleving.

Resultaten

Een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in alle bibliotheekvestigingen

- › We onderzoeken of we het IDO kunnen uitbreiden, met partners zowel binnen als buiten het sociaal domein, zoals de bankensector en de zorg.

Wij zetten in op expertiseontwikkeling van onze medewerkers

- › Hiermee borgen we dat de juiste informatie wordt verstrekt en de vraag van de klant kan worden vertaald naar eventuele aanvullende dienstverlening van de Bibliotheek Venlo.

We bieden een samenhangend pakket digivaardigheids cursussen aan

- › Klik&Tik
- › Taalklik (in samenwerking met Groen Licht)
- › Digisterker
- › Digivitaler
- › Doejedigiding

We bieden samenhangende activiteiten aan in de Bibliotheek en bij partners

- › Digicafé
- › Lezingen en workshops
- › Belastingdienstspreekuur
- › Advies & Informatiepunt (i.s.m. Includio)
- › Anderstalige spreekuren

Digitaal Burgerschap

Opgave | Hier gaat het om

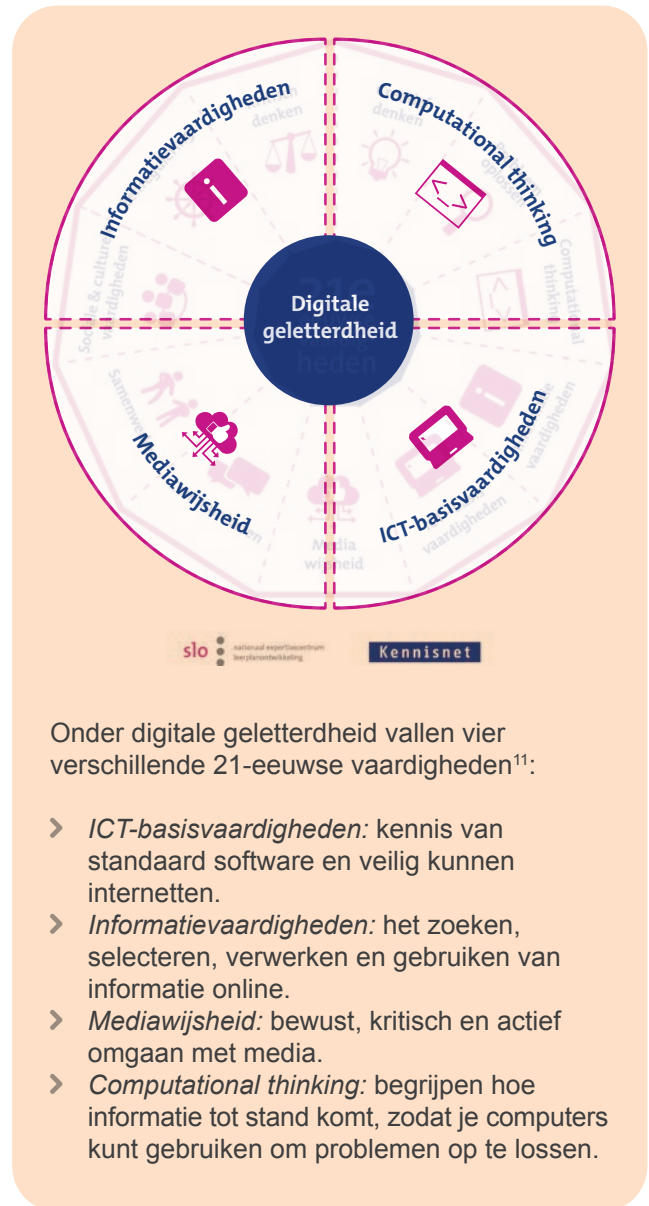
Het programma Digitaal Burgerschap heeft voor een belangrijk deel een preventief karakter. We streven ernaar dat alle burgers zich actief, vaardig en weerbaar kunnen bewegen in de digitale informatiesamenleving. Ook voor hen, die in de basis wel digitaal vaardig zijn, geldt dat er steeds meer aandacht moet zijn voor de ontwikkeling van complexere vaardigheden en een kritische houding.

Door steeds snellere en verdergaande digitalisering ontstaan nieuwe kwetsbaarheden in de samenleving. Denk bijvoorbeeld aan cybercriminaliteit en desinformatie, die de veiligheid en privacy van burgers op het spel kunnen zetten. Ruim 5 miljoen volwassen Nederlanders hebben moeite om bewust, kritisch en actief om te gaan met digitale media¹⁰.

Aanvullend richt Digitaal Burgerschap zich op de mogelijkheden die digitalisering biedt. Bibliotheken worden landelijk ondersteund in hun rol om dit landschap te verstevigen en uit te breiden, met als doel om burgers hierin wegwijz te maken en hen te stimuleren om deel te nemen aan de digitaliserende samenleving.

Digitale geletterdheid Jeugd

Binnen het programma Digitaal Burgerschap besteden we extra aandacht aan het vergroten van de digitale geletterdheid van de jeugd. Digitale geletterdheid begint bij een goede basiskennis en begrip van taal. Wie niet goed is in taal, zal ook moeite hebben om online goed mee te kunnen doen. Net als lezen, schrijven en rekenen moeten ook digitale vaardigheden aangeleerd worden.

Onder digitale geletterdheid vallen vier verschillende 21-eeuwse vaardigheden¹¹:

- *ICT-basisvaardigheden*: kennis van standaard software en veilig kunnen internetten.
- *Informatievaardigheden*: het zoeken, selecteren, verwerken en gebruiken van informatie online.
- *Mediawijsheid*: bewust, kritisch en actief omgaan met media.
- *Computational thinking*: begrijpen hoe informatie tot stand komt, zodat je computers kunt gebruiken om problemen op te lossen.

¹⁰ <https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/digitale-inclusie/voor-wie-is-dit-belangrijk/>

¹¹ SLO 2022.

Visie | Hier gaan we voor

Het doel van het programma Digitaal Burgerschap is om van inwoners van Venlo kritische denkers te maken en ze te leren om slim en verantwoord met media en technologie om te gaan.

De Bibliotheek positioneert zich hierin op drievoudige wijze:

Als warenhuis (*slimmer*)

Door informatie beschikbaar te stellen aan alle burgers in Nederland.

Als wegwijzer (*vaardiger*)

Door programma's aan te bieden rondom informatievaardigheden, de samenhang van bronnen te presenteren (dossiers) en lokale netwerkpartijen en communities te betrekken.

Als werkplaats (*creatiever*)

Door aanbod te realiseren waarin jeugd zelf aan de slag kan door bijvoorbeeld te werken met 3D, robots, leren programmeren, ontwikkelen en produceren.

Ambitie | Dit gaan we doen

Waar de Bibliotheek Venlo zich met het programma Digitale Inclusie richt op de kwetsbare doelgroep, richten we ons met het programma Digitaal Burgerschap juist op iedereen die al (enigszins) digitaal vaardig is en zich wil verdiepen en/of verder wil ontwikkelen.

Volwassenen

De Bibliotheek Venlo is in de vorige beleidsperiode gestart met het thema Digitaal Burgerschap, gericht op de doelgroep volwassenen. De komende jaren wordt hieraan een vervolg gegeven door een doel- en visiegerichte programmering aan te bieden die past bij de doelgroep. De focus komt te liggen op bewustwording en het ontwikkelen van een 'digitaal moreel kompas', maar ook kunstmatige intelligentie (AI) krijgt een plaats in onze programmering.

We kiezen voor de doelgroep volwassenen omdat we de jeugd al meenemen in de verdere ontwikkeling van het programma Digitale Geletterdheid. Cubiss zien wij hierin als een belangrijke samenwerkingspartner.

Jeugd

De Bibliotheek Venlo is van mening dat we de houding en het gedrag van kinderen ten aanzien van de eerdergenoemde 21^e-eeuwse vaardigheden kunnen veranderen, door hier actief met hen mee aan de slag te gaan. Dit doen we middels programmering in de bibliotheekvestigingen en met partners.

In 2022 heeft de Bibliotheek Venlo een geïntegreerde aanpak en digitale leeslijn opgesteld, welke betrekking heeft op digitale vaardigheden in programmering, producten en diensten voor kinderen van 4 tot 12 jaar oud. Een van de producten uit de digitale leeslijn is de Digikoffer, die in samenwerking met de Bibliotheek Utrecht in 2022-2023 als pilotproject is ontwikkeld.

Met deze interactieve koffer worden kinderen bewust gemaakt van technologie en digitale apparaten om zich heen. De komende periode onderzoeken we samen met de Bibliotheek Utrecht hoe en met welke partijen we dit product kunnen door ontwikkelen en of we dit kunnen borgen in het onderwijs.

Vanaf schooljaar 2024-2025 wordt Digitale Geletterdheid een verplicht onderdeel in het curriculum van het primair onderwijs. We zullen samenwerking opzoeken met het onderwijs waarbij we de digitale leeslijn, zoals opgesteld in *Digitaal de Toekomst tegemoet* (2022), als uitgangspunt nemen voor onze dienstverlening.

3 | Een leven lang ontwikkelen

Opgave | Hier gaat het om

Leren en ontwikkelen is van groot belang om mee te komen in de huidige samenleving, nu en in de toekomst. Digitalisering, technologische ontwikkelingen, maar ook economische, demografische en sociale ontwikkelingen leiden tot grote veranderingen in de samenleving¹².

Om bij te dragen aan duurzame inzetbaarheid, is het van belang dat iedereen in de samenleving mogelijkheden krijgt om zich te blijven ontwikkelen. Het gaat daarbij zowel om het opdoen van basisvaardigheden, zoals lezen, rekenen en digitale vaardigheden, als om het verder ontwikkelen van vaardigheden die bijdragen aan een blijvende inzetbaarheid. Daarnaast zijn er mensen die weliswaar goed kunnen meekomen in de maatschappij en op de arbeidsmarkt, maar die voor hun brede persoonlijke ontwikkeling willen blijven leren.

Bibliotheken positioneren zich als openbare, onafhankelijke en laagdrempelige plekken in de directe omgeving van burgers. Het zijn plekken die toegang bieden tot non-formele en informele scholingsmogelijkheden. Ook is het een opstap en wegwijzer naar formele scholingsmogelijkheden én een stimulerende leeromgeving voor alle burgers die willen samenkomen, kennis willen delen, geïnspireerd willen worden, vaardigheden willen verwerven of hun talenten willen ontplooiën.

¹² Third place: de bibliotheek als plek naast werk/school en thuis. Probiblio (2021). Geraadpleegd via: <https://www.probiblio.nl/third-place-de-bibliotheek-als-plek-naast-werk-school-en-thuis/>

Visie | Hier gaan we voor

Binnen de programmaliijn 'Leven lang ontwikkelen', wordt onderscheid gemaakt tussen de doelgroepen 'zelfredzame burgers' en 'kwetsbare burgers'.

Het programma richt zich op de zelfredzame burger door bij te dragen aan de persoonlijke ontwikkeling en hiermee (deels) aan een blijvende inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. Het gaat hierbij om 13,4 miljoen volwassenen (18+ en zelfredzaam) in Nederland die zich *willen* ontwikkelen in plaats van zich *moeten* ontwikkelen.

Anderzijds richt de programmaliijn zich op de kwetsbare burgers en het vergroten van hun zelfredzaamheid door hen te stimuleren om te leren en hierin te faciliteren. De gemeente Venlo heeft een hoger percentage eenzame 75-plussers vergeleken met het landelijk gemiddelde. Daarnaast heeft de gemeente Venlo ook de meeste uitkeringsgerechtigden vergeleken met heel Nederland, namelijk zo'n 2,3%¹³.

De Bibliotheek Venlo zet zich in voor zowel de maatschappelijke als de economische waarde van cultuur. Zo dragen we bij aan de individuele veerkracht en de veerkracht van de Venlose samenleving*. Hiermee zijn we een toegevoegde waarde voor het vestigingsklimaat van Venlo als een fijne stad om te wonen, werken en bezoeken. Deze verschuiving van een *place to buy* naar *place to be* heeft een culturele rijkdom voor de gemeente Venlo, maar heeft ook een grote economische impact.

* Cultureel vermogen van Venlo 2022 - 2028, p.16.

¹³ Atlas voor gemeenten (2023), p.213.

Ambitie | Dit gaan we doen

Om leren en ontwikkelen te stimuleren bij de inwoners van onze gemeente, werkt de Bibliotheek Venlo samen met lokale partners aan een laagdrempelige infrastructuur voor informeel en non-formeel leren. Dit doen we als partner van lokale en regionale netwerken gericht op de bestrijding van laaggeletterdheid, het bevorderen van basisvaardigheden, de stimulering van (arbeids-)participatie én persoonlijke ontwikkeling.

Middels samenwerking proberen we op een zo laagdrempelig mogelijke manier een zo hoog mogelijk bereik te realiseren. Dit geldt zowel voor de programmering binnen en buiten de bibliotheekvestigingen, als voor onze rol als samenwerkingspartner. Onze programmering en projecten sluiten aan bij de wensen en behoeftes van de inwoners van Venlo, zowel fysiek als online.

Programmering

De dienstverlening van de Bibliotheek rust op vijf pijlers. Deze pijlers vormen de verantwoording voor onze brede rol in de samenleving. Er is, naast het lenen van boeken, nog zoveel meer wat je in de Bibliotheek kunt doen en ontdekken. We geloven dat iedereen een kans verdient zich een leven lang te ontwikkelen. Wie je ook bent, wat je ook doet en voor ieder niveau. De Bibliotheek is er voor je om te leren, te vragen, te ontmoeten, te lezen en te doen'.

Studentenstad Venlo

De Stadsbibliotheek is als studie- en leerplek en als ontmoetingsplek voor scholieren en studenten inmiddels vanzelfsprekend geworden en draagt zo bij aan de visie van de gemeente om Venlo als studentenstad te ontwikkelen. We faciliteren hierin met een groot aantal fijne werkplekken die bovendien toegankelijk zijn tijdens ruime openingstijden, inclusief een zondagopening. Aanvullend bieden we studenten een activiteitenprogramma dat nauw aansluit bij hun behoeften en waarvoor we een community librarian steeds specifiek verantwoordelijk maken (van, voor en met de doelgroep). Dit aanbod voor scholieren en studenten zal in een aangepaste vorm eveneens deel uitmaken van de volwaardige bibliotheken waaraan we in de kernen bouwen.

De Bibliotheek is een essentiële partner bij het stimuleren van leesplezier, het bestrijden van laaggeletterdheid en het opdoen van digitale vaardigheden.

Leer

De Bibliotheek is een laagdrempelige, veilige en waardevrije verblijfs- en ontmoetingsplaats voor iedereen.

Vraag

Ontmoet

De Bibliotheek ondersteunt bij, en biedt activiteiten voor 'een leven lang leren'.

Lees

Doe

De Bibliotheek is een informatiepunt voor vragen over de (digitale) overheid.

De Bibliotheek biedt een fysieke én online collectie voor jeugd en volwassenen.

Doelgroepgericht werken

We onderzoeken wat er leeft in de stad en de kernen en sluiten hierop aan met onze programmering. Ons uitgangspunt is doelgroepgericht werken en dat doen we de komende jaren op basis van de Whize segmentatiedata. Hierbij worden alle huishoudens in de gemeente Venlo gegroepeerd op basis van gemeenschappelijke kenmerken, voorkeuren en gedrag. We kijken wat specifieke behoeften van doelgroepen zijn, wie we met een bepaald aanbod graag willen bereiken en hoe we dat gaan doen. Hieraan koppelen we het customer relationmanagement (crm) om onder onze klanten (gebruikers) informatie op te halen en hen van de informatie te voorzien die ze graag willen ontvangen. De eerste stappen hebben we inmiddels in de kernen met onze community librarians gezet.

Via collectie naar connectie

Een veel gehoorde term is 'via collectie naar connectie'. De Bibliotheek maakt een transitie door en het zorgen voor 'connectie' is niet meer weg te denken uit de Bibliotheek. Deze connectie wordt onder meer gemaakt door passende programmering aan te bieden voor alle inwoners van Venlo. Door tal van activiteiten zoals workshops, cursussen, schrijversbezoeken, voorleesuurtsjes, informatiemiddagen, studenten meet-ups en taalcafés te organiseren blijven we interessant voor iedere doelgroep.

Democratisch burgerschap

Onder de opgave 'Een leven lang ontwikkelen' wordt landelijk steeds meer aandacht besteed aan democratisch burgerschap. Democratisch burgerschap is het vermogen je te kunnen manifesteren als burger. Het vormt de kern van een levendige en inclusieve samenleving. In democratisch burgerschap zit het idee besloten dat het voor iedereen goed is om te weten hoe we samen onze gezamenlijke problemen op kunnen lossen.

Facilitator

Buiten het vraaggericht werken zetten wij ons ook actief in als facilitator. We stimuleren dat inwoners van Venlo zelf activiteiten organiseren die bijdragen aan de genoemde pijlers. Hierin is voor de Bibliotheek Venlo en haar medewerkers een faciliterende, sturende en helpende rol weggelegd. We maken de Bibliotheek zichtbaar als plek voor lokale ontmoetings-, leer- en leesactiviteiten voor individuen en voor groepen.

Pijlers

Deskundigheidsbevordering personeel

Werken met doelgroepsegmenten en aansluitende communicatieplannen

Monitoring van de programmering

- Is dit waar de inwoner van de gemeente Venlo behoefte aan heeft en bereiken we de doelgroep die we willen bereiken?
- Zetten wij nog in op de juiste doelgroepen en thema's?

Wij zeggen 'ja' op alle burgerinitiatieven

- We geven de sleutel aan de inwoners van de gemeente Venlo en stellen de Bibliotheek open voor burgerinitiatieven.

Inzetten op democratisch burgerschap

- Ruimte geven aan de dialoog
- Zorgen voor informatiebronnen

Als samenwerkingspartner

Cultuurparticipatie

Georganiseerde cultuur zet aan tot emotionele betrokkenheid en (zelf)reflectie. Cultuurparticipatie draagt bij aan de groei van de (lokale) economie, genereert de toename van sociaal kapitaal en vergroot de levenskwaliteit van ouderen. Bovendien heeft het een duidelijk effect op de competentieontwikkeling – en daarmee van de ontwikkeling van 21e-eeuwse vaardigheden van kinderen en jongeren.

De Bibliotheek Venlo is een actieve samenwerkingspartner in het culturele landschap van de gemeente Venlo met het Limburgs Museum, Museum van Bommel van Dam, De Maaspoort, Co. de Cultuurontwikkelaar, Poppodium Grenswerk en Omroep Venlo. Daarnaast zoeken we ook in de kernen de samenwerking op met kleine organisaties en verenigingen binnen de plaatselijke cultuursector. Door een groot en variërend aanbod in programma's, tentoonstellingen en evenementen vergroten we de culturele rijkdom van de gemeente Venlo en versterken we lokale gemeenschappen.

In de Bibliotheek Venlo heeft iedereen toegang tot rijke informatie en kennis, die zowel gericht is op het bevorderen van leesplezier, cultuurbehoud en erfgoed als overdracht van kennis. We bieden verschillende programma's en diensten aan die uitnodigen tot levenslang leren, maar daarnaast ook verbinding of emotie kunnen opwekken. In de Stadsbibliotheek tonen we een continu wisselende kunstcollectie van lokale makers en we werken met partners uit de stad aan een meerjarenvisie Urban.

Naar aanleiding van de Cultuurnota (2015) van de gemeente Venlo is in 2016 bovendien een gezamenlijk cultuurplatform opgericht. Als kerntaak van het platform wordt 'het bevorderen van de consumptie van en participatie aan kunstzinnige en culturele activiteiten in ons werkgebied, met name door mensen waarvoor kunst en cultuur niet vanzelfsprekend zijn' benoemd.

Taalhuis

In gemeente Venlo is sprake van een hoog percentage laaggeletterdheid. Laaggeletterd zijn kan een negatieve invloed hebben op de kansen die iemand heeft om (volwaardig) mee te doen in de samenleving. Laaggeletterden hebben vaak meer moeite met het vinden van een baan, hebben vaker een slechte gezondheid en zijn ook vaker afhankelijk van een uitkering.¹⁴

Als partner in de netwerkorganisatie Taalhuis Venlo en tevens penvoerder, vindt de Bibliotheek Venlo kunnen meedoen en kansengelijkheid enorm belangrijk. Vanuit een lokaal uitvoeringsprogramma geven we hier vorm aan met een grote groep partners.

De huidige lokale aanpak vanuit (de partners van) het Taalhuis staat goed. Deze basis wordt de komende jaren met de betrokken partners verder versterkt, doorontwikkeld en waar mogelijk uitgebreid. Hierin zien wij voor de Bibliotheek vooral een grote rol weggelegd als het gaat om een uitbreiding van digitaal cursusaanbod ten behoeve van digitale geletterdheid.

¹⁴ Factsheet laaggeletterdheid in Nederland, Stichting Lezen en Schrijven.

Samen onderweg naar een samenleving waarin iedereen kan meedoen.

Partners Taalhuis Venlo

venlo

de Bibliotheek Venlo

VluchtelingenWerk Nederland

REFUGEE TEAM

Werkgevers Servicepunt

INCLUZIO SOCIALE BASIS.

STICHTING groenlicht Noord- en Midden-Limburg

GGD Limburg-Noord

gildeopleidingen gildeeducatie

Stichting Lezen en Schrijven

Taalhuis Venlo helpt.

Eind 2023 is een start gemaakt met een pilot, waarin we het huidige PLEK 3 doorontwikkelen voor het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en het praktijkonderwijs. Leerlingen van 13 tot en met 15 jaar die hun leefwereld groter willen maken worden met het rijke aanbod van PLEK 3 gestimuleerd in hun creativiteit en daarmee in hun taal- en talentontwikkeling. Dit programma start in 2024.

PLEK 3

De Bibliotheek Venlo is een derde plek naast school en thuis om te leren en te ontwikkelen. Met PLEK 3 bereiken we bovendien kinderen die een extra impuls kunnen gebruiken om hun talenten te ontdekken. Het is een derde leeromgeving om probleemoplossend en analytisch te leren denken en jezelf kritisch en creatief te ontwikkelen. Kinderen van groep 6 tot en met de brugklas krijgen na school en aanvullend op het regulier onderwijs en de Bibliotheek *op school*, een contextrijke leeromgeving aangeboden. Ze worden begeleid bij en gestimuleerd in hun taal- en talentontwikkeling vanuit een onderzoekende en ontdekkende houding. Op deze wijze groeien zij vanuit een 21^e-eeuwse skillshouding en kunnen ze hun toekomstige rol in de maatschappij beter en gericht vervullen.

Het bedrijfsleven

De komende jaren onderzoeken we de mogelijkheden om bepaalde programma's te laten sponsoren door het bedrijfsleven, zonder dat de neutraliteit van de Bibliotheek onder druk komt te staan. Hierbij gaan we op zoek naar mooie samenwerkingen, waarbij wij aanbod kunnen programmeren dat aansluit bij de wensen van eventuele commerciële partners dan wel individuele gedschieters.

Learning Cities

Ten slotte stelt de Bibliotheek Venlo zich graag op als partner rondom het ontdekken van mogelijkheden om de gemeente Venlo op de kaart te zetten als een Learning City binnen het wereldwijde netwerk van UNESCO. We zien Venlo graag als een gemeente waar leren en ontwikkelen het uitgangspunt is.

Het UNESCO Global Network of Learning Cities (UNESCO GNLC) is een internationaal beleidsgeoriënteerd netwerk dat inspiratie, kennis en beste praktijken biedt. Lerende steden in alle stadia van ontwikkeling kunnen profiteren van het uitwisselen van kennis en ervaringen met andere steden. In een lerende stad komen allerlei vraagstukken aan de orde, waarvoor andere steden wellicht al een oplossing hebben gevonden.

Het netwerk maakt zich ook sterk voor de realisatie van alle zeventien Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's), in het bijzonder SDG 4 en SDG 11.

Collectie

Opgave | Hier gaat het om

Zoeken, vinden, verzamelen en ontsluiten zijn van oudsher de taken van de Bibliotheek. De Bibliotheek van nu en van de toekomst is geen klassieke bibliotheek meer waarin alles enkel draait om het uitlenen van boeken. De Bibliotheek van nu en de toekomst is een toekomstbestendige bibliotheek, waarin de ambitie is uitgesproken om van collectie naar connectie te gaan.

Visie | Hier gaan we voor

De gebruiker moet worden geïnspireerd aan de hand van relevante en betrouwbare informatie. De Bibliotheek draagt zo bij aan persoonlijke ontwikkeling en vergroot maatschappelijke kansen van het algemeen publiek. De collectie vormt zowel een doel (inspireren en ontspannen) als een middel (ontwikkeling). Daarnaast blijft de collectie zowel groeien in omvang, in gebruiksgemak als in toegankelijkheid.

Collectie moet bijdragen aan drie maatschappelijke uitdagingen:

- Het nodigt uit tot het vergroten van ieders verbeeldingskracht en kennis
- Het stimuleert leesplezier
- Het biedt ontspanning

Ambitie | Dit gaan we doen

Zoals al eerder gesteld, staat de collectie centraal bij de Bibliotheek Venlo. Via een rijke collectie zoeken we naar de connectie met de inwoner van de gemeente Venlo. Een goede collectie bestaat uit gevarieerde informatie en verhalen en verbreedt de blik van de gebruiker. De collectie moet aansluiten bij de wensen van de gebruiker, bij de programmering én moet zorgen voor borging van de collectiekennis. Dit betreft zowel de fysieke als de online collectie. De online Bibliotheek - e-books en e-luisterboeken - wordt vanuit de KB verder ontwikkeld en verbeterd. Daarnaast bestaat onze online collectie uit een groot aantal digitale bronnen die we actiever onder de aandacht willen brengen.

In samenwerking met de Bibliotheek Maas en Peel is een nieuw collectiebeleid 2022 - 2026 opgesteld. De speerpunten en maatschappelijke opgaven uit de Netwerkagenda (specifiek op het gebied van collectie), tezamen met het landelijke collectieplan vormen de basis. Daarbij worden de landelijke ontwikkelingen op de voet gevolgd.

Focuspunten van het collectiebeleid

- › We collectioneren zo veel mogelijk vraaggericht
- › Via collectie naar connectie: stimuleren van de vraag.
- › We laten gastcollectioneers meekijken voor goede aanvullingen en richten ons hierbij op een breed publiek.
- › We zorgen naast een fysieke collectie voor een goede digitale collectie.
- › We besteden extra aandacht aan promotie en zichtbaarheid.
- › We onderzoeken de mogelijkheden van Artificiële Intelligentie (AI).
- › We zorgen voor een anderstalige collectie, ook in de collectie van de Bibliotheek *op school*.
- › We zetten Bookarang in om onze collectie op een innovatieve en toegankelijke wijze voor onze klanten te ontsluiten.
- › We nemen de Taalhuis collectie onder de loep en schaffen meer vraaggericht aan.
- › We zetten in op kerngerichte collectie door hier budget voor vrij te maken.
- › De Venlonalia erfgoed collectie maakt deel uit van onze vaste collectie en wordt niet gesaneerd.
- › We maken afspraken met de Bibliotheek Maas en Peel over zwaartepunt collecties en wisselen onderling uit.

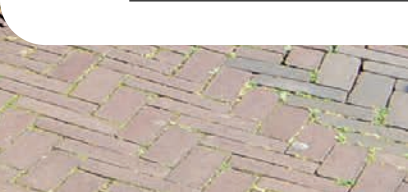
de Bibliotheek
maakt je rijker

Wilhelminaplein
123 t/m 151

119

Begroting Bibliotheek Venlo

	2024 Begroting
Lasten	
Bestuur en Organisatie	87.142
Huisvestingskosten	400.071
Personeelskosten	2.428.179
Administratiekosten	58.675
Automatiseringskosten	200.939
Collectie	310.684
Specifieke kosten	264.146
Totaal lasten	3.749.836
Baten	
Inkomsten gebruikers	184.500
Specifieke opbrengsten	227.767
Projectbaten	1.000.460
Subsidies	2.341.609
Totaal Baten	3.754.335
Exploitatiesaldo	4.499

Bronnenlijst:

- ¹ *Fier op Venlo*, beleidskader maatschappelijk domein gemeente Venlo 2021 – 2025.
- ² *Cultureel vermogen van Venlo*, Cultuurvisie 2020 – 2028.
- ³ Netwerkagenda Openbare bibliotheekvoorzieningen, 2023.
- ⁴ Wijn, C., Vinkenburg, B (2023). “De robuuste bibliotheek. Gids richting een toekomstgerichte bibliotheek in elke gemeente”, pag. 5.
- ⁵ <https://www.geletterdheidinzicht.nl/dashboard>
- ⁶ Kamerstukken II, 26643, nr. 842, 2022, pp. 4.
- ⁷ Netwerkagenda Openbare Bibliotheekvoorzieningen 2021 - 2023.
- ⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=FjllxVDCock>.
- ⁹ Burgt, A. van de & Hoek, S. van de (2021). *Bibliotheekstatistiek 2020*. Den Haag: KB.
- ¹⁰ <https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/digitale-inclusie/voor-wie-is-dit-belangrijk/>
- ¹¹ SLO 2022.
- ¹² *Third place: de bibliotheek als plek naast werk/school en thuis*. Probiblio (2021). Geraadpleegd via: <https://www.probiblio.nl/third-place-de-bibliotheek-als-plek-naast-werk-school-en-thuis/>
- ¹³ *Atlas voor gemeenten (2023)*, p.213.
- ¹⁴ *Factsheet laaggeletterdheid in Nederland*, Stichting Lezen en Schrijven.

de Bibliotheek Venlo

de Bibliotheek Venlo

Begijnengang 2
5911 JL Venlo

info@bibliotheekvenlo.nl
www.bibliotheekvenlo.nl

f

Altijd een bibliotheek dichtbij:

Arcen, Belfeld, Blerick, Tegelen,
Velden en Venlo

Colofon

Redactie: de Bibliotheek Venlo

Fotografie: de Bibliotheek Venlo en Paul Rous

Vormgeving: Studio Done (Maureen Nikkessen-Fusers)

Druk: Plaza Grafica, Venlo.

Contact: info@bibliotheekvenlo.nl

Uitgave van de Bibliotheek Venlo, december 2023.

De tekst van dit beleidsplan is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Aan de inhoud ervan kunnen geen rechten worden ontleend.

de Bibliotheek

bibliotheekvenlo.nl

de Bibliotheek
Venlo